

Gespreksverslag Drimmelen

Gesprekspartners:

- Wethouder [redacted]
- Toekomstig wethouder [redacted]
- [redacted] (aanwezig)

Datum gesprek: 25 september 2025

Dit gesprek is gevoerd vooruitlopend op de uitkomsten van het participatieproces. De gesprekspartners benadrukken dat zij de opbrengsten van dit proces van groot belang vinden en dat deze zwaar zullen meewegen bij de verdere besluitvorming. De in dit verslag opgenomen inbreng moet daarom worden gezien als een voorlopige weergave; definitieve standpunten kunnen pas worden ingenomen nadat de resultaten van de participatie beschikbaar zijn.

Vooraf

De gemeente Drimmelen benadrukt dat haar positie in de regionale opgave helder en ongewijzigd is:

- Drimmelen wil géén uitbreiding van industrie op haar grondgebied en ziet zichzelf blijvend als de groen-blauwe long van de regio.
- De gemeente wil wel ondersteunend zijn bij de noodzakelijke compensatie-opgaven die samenhangen met de uitbreiding in Moerdijk en Geertruidenberg (natuur, water, landschap).
- Daarnaast heeft Drimmelen belangen bij de aanleg van kabels en leidingen en bij de ontwikkeling van nieuwe woningen langs de Amertak.
- Voor Drimmelen is het versterken van de agrarische kwaliteiten en het versterken van de groen blauwe long de wijze waarop brede welvaart versterkt kan worden en daarmee het perspectief van waaruit men deelneemt.

1. Verwachting richting besluitvorming 1 december

Drimmelen hecht sterk aan besluitvorming in december. Uitstel wordt onwenselijk geacht omdat dit de bestuurlijke continuïteit en betrouwbaarheid ondermijnt.

- Naar stakeholders (agrariërs, inwoners) zijn verwachtingen gewekt die niet opnieuw mogen worden vertraagd.
- De huidige bestuurders zijn ingewerkt en beschikken over opgebouwde relaties en vertrouwen, met name richting agrariërs. Bij uitstel tot na de verkiezingen gaat dit verloren en kost het opnieuw opbouwen van vertrouwen maanden.
- Ook projectmatig (o.a. POM, converterstation) is tijdigheid noodzakelijk.
- Bestuurlijke inzet: in december moeten er principiële stappen gezet worden en piketpalen geslagen worden over ontwikkelrichting, randvoorwaarden en organisatie, zodat er duidelijkheid en geloofwaardigheid richting samenleving ontstaat.

2. Kabels en leidingen

Drimmelen vraagt expliciet aandacht voor de omvang en impact van de kabels- en leidingenopgave (ca. 265 ha), die grotendeels over haar grondgebied loopt maar in de discussie vaak onderbelicht blijft.

Belangrijkste uitgangspunten:

- Toekomstbestendig tracé: kiezen voor een gebundeld tracé waarin ook ruimte is voor

toekomstige kabels/leidingen, zodat het gebied niet steeds opnieuw open moet.

- Agrarisch belang: het functioneren van het landbouwsysteem moet een volwaardige factor zijn bij de keuze voor een tracé. Niet alleen de kostenoptimaliteit mag leidend zijn.
- Minimale verstoring: aanleg moet zo efficiënt mogelijk worden uitgevoerd (bij voorkeur één keer openleggen en direct alles aanbrengen).
- Compensatie: heldere afspraken over vergoeding van gederfde inkomsten tijdens aanleg en structurele afspraken voor toekomstig gebruik van gronden.

3. Converterstation en woningbouw Amer

Drimmelen bouwt nieuwe woningen langs de Amertak, in de nabijheid van het te ontwikkelen converterstation.

Bestuurlijke verwachting: er moeten afspraken worden gemaakt over hoe de belangen van toekomstige bewoners (leefbaarheid, inpassing, ruimtelijke kwaliteit) worden geborgd.

4. Toekomstperspectief buitengebied: agrarisch, groen & blauw

Voor Drimmelen is dit een essentieel onderdeel van het besluit.

- Men ziet graag dat indien in december wordt uitgesproken welke ontwikkelrichting gekozen wordt, dat er ook ruimte komt voor versterking van de landbouw, in combinatie met natuur- en watercompensatie.
- Uit gesprekken met agrariërs (ook buiten ZLTO) blijkt draagvlak: aanvankelijke scepsis maakt plaats voor een realistische blik waarin men kansen ziet om de sector te versterken. Maar dan moet wel aan de verwachtingen in planning en wat betreft inhoud voldaan worden. Eea moet leiden tot een integrale gebiedsontwikkeling, waarbij landbouw, natuur en wateropgaven in samenhang worden aangepakt, met brede welvaart als leidend perspectief.

5. Financiën

Drimmelen ziet zichzelf primair als ondersteunend en leverend van capaciteit passend bij gemeentelijke taken.

- De realisatie van energie- en industrieprojecten is een rijksopgave, en de daarbij behorende kosten horen daarom bij het Rijk.

Concreet beeld:

- Gemeente levert capaciteit (nu al bijna fulltime inzet door één ambtenaar).
- Mocht de benodigde capaciteit fors toenemen (meervoudige inzet), dan is aanvullende financiering noodzakelijk.
- Gemeente verwacht niet financieel te participeren in de ontwikkeling van industrieterreinen.

6. Organisatie en vervolg

Drimmelen acht het logisch dat de vervolgstappen worden opgeknipt in deelprojecten met eigen tempo, mits er goede afstemming en verbinding blijft op het niveau van de gehele PowerPort-regio.

Het samenwerkingsverband is cruciaal om kracht te behouden en ook richting het Rijk goed georganiseerd te blijven.

Bestuurlijke verwachting: in de volgende fase is een stevigere programma- en uitvoeringsorganisatie nodig met voldoende sturingskracht.

Gespreksverslag Geertruidenberg

Gesprekspartners

- Wethouder [REDACTED]
- Wethouder [REDACTED]
- Ambtelijk: [REDACTED] en [REDACTED]

Datum gesprek: 25 september 2025

Dit gesprek is gevoerd vooruitlopend op de uitkomsten van het participatieproces. De gesprekspartners benadrukken dat zij de opbrengsten van dit proces van groot belang vinden en dat deze zwaar zullen meewegen bij de verdere besluitvorming. De in dit verslag opgenomen inbreng moet daarom worden gezien als een voorlopige weergave; definitieve standpunten kunnen pas worden ingenomen nadat de resultaten van de participatie beschikbaar zijn.

1. Proces en urgentie besluitvorming 1 december

Geertruidenberg benadrukt dat besluitvorming in december cruciaal is, zowel politiek als inhoudelijk.

- Politiek: huidige colleges en raden zijn ingewerkt; uitstel betekent verlies van continuïteit en langdurige vertraging.
- Uitvoering: besluitvorming is nodig voor tijdige inzet van middelen, onder meer richting projecten die in Q1 2026 ingediend moeten zijn.
- Geloofwaardigheid: Zonder duidelijk besluit dreigt het proces zijn geloofwaardigheid te verliezen richting inwoners, raad en partners.

2. Compensatiemiddelen: helderheid en ruis wegnemen

- Eerste tranche (11,7 + 8,6 mln): de gemeente is van mening door de van Rijkswegge gedirigeerde wijze van verdeling, alsook de omstandigheden waaronder en het tijdstip waarop die verdeling moest plaatsvinden, veel te weinig uit de eerste tranche heeft gekregen; of Geertruidenberg het resterende deel van 8,6 mln van de eerste tranche toebedeeld krijgt staat nog niet vast; het Rijk/KGG zou daarin in ieder geval sturend moeten optreden; de gemeente wil dat deze middelen worden ingezet als “plus” op leefbaarheid buiten het Amerterrein. Zo zijn de gebiedsinvesteringen / leefbaarheidgelden door Rijk / KGG gebracht en zo zijn deze gelden dan ook gepositioneerd in het participatietraject.
- Spanningsveld: Rijk / KGG leggen druk om deze middelen in te zetten in het Amergebied, wat volgens de gemeente Geertruidenberg haaks staat op eerder gedane mededelingen en daarmee gewekte verwachtingen; het gevoel heerst dat de regels halverwege het spel worden veranderd.
- Tweede tranche (49 mln): Verdeling met tien gemeenten en twee provincies maakt de onzekerheid groot. Geertruidenberg verwacht dat het Rijk de oorspronkelijke spelregels gestand doet en dat de middelen landen waar de impact het grootst is; dus voor het overgrote deel in Geertruidenberg; ook hierin moet het Rijk/KGG sturend optreden.
- Bestuurlijke boodschap: December moet duidelijkheid geven dat de eerste tranche buiten het Amergebied mag worden besteed; dit is zowel politiek als uitvoeringsmatig nodig.

3. Inhoudelijke verwachting: integraliteit en Amervisie

- Opvolging is nodig van het principe BOL-besluit uit juni waarbij alle partijen met elkaar hebben afgesproken dat het Amergebied integraal en toekomstbestendig moet worden ontwikkeld. Het converterstation is daarmee onderdeel van een bredere gebiedsontwikkeling en kan niet als los project worden gerealiseerd.
- Operationalisering van dat principe in December is nodig, dat moet de volgende stap zijn van losse projecten naar één integrale Amervisievorming waarin landschappelijke inpassing, leefbaarheid en toekomstige uitbreidingen in samenhang worden bepaald. Dat betekent dat het project converterstation vanuit die insteek verder moet, wat consequenties heeft voor de afspraken die gemaakt moeten worden (oa bij niet onderhandelbare projecten, zie punt 4).
- Herstructurering RWE-terrein: Onderdeel van de verwachting is dat ook nadere afspraken gemaakt worden over herstructurering van het bestaande terrein, zodat niet alleen buiten de bestaande hekken wordt ontwikkeld, maar ook daarbinnen. Hiervoor is het nodig dat het rijk (KGG met Tennet), RWE en de gemeente strategisch aan tafel gaan.

4. Vijf niet-onderhandelbare projecten

De raad heeft kaders meegegeven ("Bergse voorwaarden"). Voor Geertruidenberg zijn vijf projecten essentieel om haar inwoners geloofwaardig het gevoel te geven dat de schade, die ten gevolge van de toekomstige ontwikkelingen in het Amergebied wordt toegebracht aan het gebied en de leefbaarheid in met name Geertruidenberg-West, wordt gecompenseerd:

1. Nieuwe ontsluitingsweg / infrastructuur (verleggen Amerweg)
2. Bufferzone tussen ontwikkelingen en kern Geertruidenberg
3. Juridische ondersteuning en isolerende maatregelen voor omwonenden bij hinder (trillingen, geluid, cumulatieve effecten) op het geheel aan toekomstige ontwikkelingen
4. Groene zones in en om de kern en Donge Oevers
5. Groenontwikkeling Slikpolder

Deze projecten moeten in december bestuurlijk worden erkend als pakket waarmee de gemeente de belofte van compensatie kan waarmaken. Erkenning moet gepaard gaan met het oppakken van de rekening, aangezien Geertruidenberg door de systematiek van verdeling van leefbaarheidsmiddelen geen middelen heeft om zelf in het gebied te investeren. Daarnaast zijn de middelen primair bedoeld voor een plus op de leefbaarheid en niet bedoeld ter compensatie van hetgeen het gebied wordt 'aangedaan'

5. Relatie met partners en governance

- RWE: gemeente benadrukt belang van structurele betrokkenheid van RWE, zowel als grondeigenaar als ontwikkelende partij. Huidig gevoel is dat er "over hen" en niet "met hen" wordt gesproken. Extra inspanning vanuit stuurgroep/Rijk gewenst om dit te doorbreken.
- Tennet: essentieel dat Tennet het landschapsplan niet alleen vanuit converter-scope maar vanuit gebieds-scope ontwikkelt. Daarvoor is guidance vanuit de stuurgroep nodig.
- Rijk (KGG): primaire gesprekspartner van Geertruidenberg voor afspraken en spelregels.

6. Financiën

- Gemeente maakt zich grote zorgen over financierbaarheid van de integrale aanpak.
- Boodschap: het Rijk moet financieel commitment geven en gemaakte afspraken nakomen; gemeente heeft beperkte capaciteit en kan geen substantiële eigen middelen inzetten.
- Voorinvesteringen voor de groene/blauwe jas zijn noodzakelijk, vraag is wie dit draagt.

7. Organisatie en uitvoeringskracht

- Huidige governance wordt ervaren als overleggerig, te weinig besluitkrachtig.
- Gemeente vraagt om een duidelijke, professionele projectorganisatie met voldoende uitvoeringskracht en middelen, waarbij het Rijk substantieel financiert.
- Deelopgaven kunnen en zullen verschillende snelheden volgen, maar samenhang op regioniveau moet geborgd blijven.

Gespreksverslag Gemeente Moerdijk

Gesprekspartner: Wethouder

Datum gesprek: 25 september 2025

Dit gesprek is gevoerd vooruitlopend op de uitkomsten van het participatieproces. De gesprekspartners benadrukken dat zij de opbrengsten van dit proces van groot belang vinden en dat deze zwaar zullen meewegen bij de verdere besluitvorming. De in dit verslag opgenomen inbreng moet daarom worden gezien als een voorlopige weergave; definitieve standpunten kunnen pas worden ingenomen nadat de resultaten van de participatie beschikbaar zijn.

1. Timing en urgentie

De gemeente benadrukt dat 1 december 2025 een cruciaal moment is. Dan moet een principebesluit genomen worden over zowel de ontwikkelrichting van het Haven- en Industriecomplex Moerdijk (HiM) als over het bijbehorende pakket aan randvoorwaarden voor brede welvaart.

- Inwoners en ondernemers verwachten duidelijkheid; het vertrouwen is laag en nogmaals uitstel tast de geloofwaardigheid definitief aan.
- Alleen een besluit over de richting, zonder een concreet pakket aan randvoorwaarden, is voor de gemeente geen optie.
- Als het Rijk nu al weet dat het brede welvaartspakket en de financiering niet in december geleverd kunnen worden, moet dit tijdig en transparant worden gecommuniceerd.

2. Inhoudelijke verwachtingen en ontwikkelrichting

- Variant Zuid sluit niet aan bij de benadering zoals het gemeentebestuur van Moerdijk die hanteert wat betreft de te kiezen ontwikkelrichting:
 - de logica van het systeem dient gevolgd te worden (haven-industriecomplex moet vanuit de haven en bestaande infrastructuur ontwikkelen);
 - insluiting van het dorp Moerdijk tast brede welvaart aan en is niet houdbaar;
 - inwoners kan geen geloofwaardige garantie worden geboden dat het dorp kan blijven bestaan;
 - keuze Zuid zet ook extra druk op leefbaarheid in andere kernen.
- Dat maakt dat uitbreiding oostwaarts (Noordelijk/A17) voor de hand ligt, mits dit gepaard gaat met:
 - een nieuwe harde afbakening/structuur die toekomstvast is;
 - directe kwaliteitsprogrammering (groene buffers, landschappelijke inpassing, mobiliteit).
- Cruciaal: ontwikkeling van het HiM mag de groei van andere kernen in de gemeente niet blokkeren.

3. Brede welvaart: afspraken en randvoorwaarden

Moerdijk koppelt aan de ontwikkelrichting nadrukkelijk een breed welvaartspakket, conform de notitie 'Moerdijkse voorwaarden':

- Veiligheid: middelen en afspraken voor externe veiligheid, rampenbestrijding, waterveiligheid en sociale veiligheid.
- Gezondheid: nulmeting en borging dat de situatie niet verslechtert; groene buffers en recreatievoorzieningen.
- Volkshuisvesting: ruimte om eigen woningbouwopgave te realiseren, zonder extra

beperkingen door het HiM.

- Landbouwtransitie: ondersteuning en perspectief voor agrarische sector met kleiner areaal.
- Natuur en landschap: robuuste natuurversterking, bufferzones en landschappelijke inpassing.
- Kennis en campusontwikkeling: opbouw van een campus rond circulaire economie en verduurzaming van industrie, passend bij nationaal profiel.
- Mobiliteit: investeringen in infrastructuur (weg, spoor, water, buisleidingen), inclusief structurele verbetering A17.
- Voorzieningen: behoud en versterking van voorzieningen in de kernen (zorg, cultuur, sport, recreatie).

4. Fasering inwonersperspectief (drietrapsregeling)

De gemeente vraagt het Rijk om commitment op een gefaseerde aanpak richting inwoners van het dorp Moerdijk:

1. Garantierегeling (huidige fase): bescherming / stootkussen tegen waardeverlies woningen (95% waardebehoud).
2. Verhuisregeling (2026 e.v. na vaststelling zoekrichting): mogelijkheid om weg te gaan indien gewenst tegen 100% vergoeding (vergelijkbare woning / landbouwperceel elders)
3. Vertrek-/schadeloosstellingsregeling (2035 e.v.): uitkoop en schadeloosstelling, inclusief perspectief op vervangende woningen

Deze aanpak wordt gezien als noodzakelijk om draagvlak en vertrouwen te behouden.

5. Financiën en Gebiedsfonds

- Gemeente verwacht dat het Rijk de volledige financiële verantwoordelijkheid neemt voor garantierегeling, verhuisregeling en vertrekregeling.
- Voor *structurele* brede welvaart wordt een Gebiedsfonds Powerport Moerdijk voorgesteld:
 - incidentele vulling vanuit compensatiemiddelen;
 - structurele voeding vanuit energierevenuen (bijv. deel wind- en zonneopbrengsten) én dividend uit het havenbedrijf.
- Zonder dit fonds zijn investeringen in brede welvaart niet geloofwaardig uitvoerbaar.

6. Organisatie en governance

- Er is behoefte aan gezamenlijk eigenaarschap: gemeente, provincie en Rijk (en mogelijk waterschap) moeten zich gezamenlijk committeren in een bestuursovereenkomst tot 2050.
- Dit vraagt om een stevige programmaorganisatie/ontwikkelvoertuig (mogelijk via het Havenschap Moerdijk in aangepaste vorm), bewaakt door een bestuurlijke stuurgroep.
- Governance moet ook zorgen dat afspraken over social return en eigenaarschap (bijv. lokaal eigendom in energieopbrengsten) worden geborgd.

7. Moerdijkse voorwaarden

Met wethouder heb ik een intensief gesprek gevoerd, waarbij we veel hebben besproken, vanuit de urgentie die hij aanvoelt zoals die leeft bij de inwoners uit zijn gemeente en de raadsleden. Uit dat gesprek destilleer ik enkele 'voorwaarden' die van groot belang zijn voor Moerdijk om een volgende stap te kunnen maken. Ik zet ze voor de volledigheid nog een keer op een rij, zonder daarbij de indruk te willen geven dat ik compleet ben, want waarschijnlijk hebben we niet alles kunnen bespreken:

1. Brede welvaart 2050 als hoofddoel.

Het eindbeeld moet leiden tot aantoonbaar hogere brede welvaart ten opzichte van 2025. Uitwerking via integraal Rijksinpassingsplan en Investeringsagenda 2025-2050.

2. Maatschappelijke arrangementen.

Er dient een fonds te komen voor 'versterking brede welvaart' en een fonds te komen voor waaruit de regelingen voor inwoners en ondernemers betaald kunnen worden, met nu al zicht op een ruimhartig pakket voor de overgangsfase (weg kunnen) en voor de eindsituatie (weg moeten).

3. Geen schaduwwerking, maar ruimte voor kwalitatieve groei.

De ontwikkeling van de PowerPort mag de beleidsruimte voor woningbouw/natuur elders in de gemeente niet beperken. Ontwikkeling moet juist zorgen voor plussen in leefomgeving en economie.

6. Meerjarig bestuurlijk commitment en uitvoeringskracht.

Structurele bekostiging lokale uitvoeringscapaciteit door het Rijk is noodzakelijk en er dient een gezamenlijke programmaorganisatie inclusief Havenbedrijf te komen.

7. Duidelijk en unaniem richtingbesluit in december.

Variant Zuid is voor de gemeente Moerdijk uitgesloten, de Noordvariant is inhoudelijk uitlegbaar en toekomstvast. Er kunnen geen onomkeerbare besluiten genomen worden over projecten zolang de integrale besluitvorming ontbreekt.

Moerdijk benadrukt daarnaast dat de PowerPort-opgave ook rijks- en provinciale verantwoordelijkheden raakt. Kernpunt daarbij is onder meer de vraag hoe het haven- en industriecluster Moerdijk als economische motor duurzaam kan blijven functioneren voor de gemeente en regio. Voor brede welvaart is een duurzaam economisch model voor de zeehaven van nationaal belang onmisbaar. Naast de voorwaarden die de gemeente stelt voor de lokale PowerPort-opgave, verwacht Moerdijk dat Rijk en Provincie stevige verantwoordelijkheid nemen voor de rijks- en regionale componenten daarvan, met name door te investeren in modaliteiten, economische structuren en de versterking van de regionale economie.

Gespreksverslag

Waterschap Brabantse Delta

Gesprekspartner:
Datum gesprek: 29 september 2025

Dit gesprek is gevoerd vooruitlopend op de uitkomsten van het participatieproces. De gesprekspartners benadrukken dat zij de opbrengsten van dit proces van groot belang vinden en dat deze zwaar zullen meewegen bij de verdere besluitvorming. De in dit verslag opgenomen inbreng moet daarom worden gezien als een voorlopige weergave; definitieve standpunten kunnen pas worden ingenomen nadat de resultaten van de participatie beschikbaar zijn.

1. Planning en rolneming

- Het waterschap onderstreept het belang van een bestuurlijke stap voorwaarts op 1 december, om gerechtvaardigde verwachtingen in het gebied waar te maken.
- Tegelijkertijd wordt aangegeven dat, mocht blijken dat december niet haalbaar is, dit tijdig moet worden erkend. Uitstel zonder communicatie tast de geloofwaardigheid aan.
- Belangrijke projecten zoals het WAD (Wilhelminakanaal Amertak Dongen) kunnen ook zonder PowerPort doorgaan. Toch heeft het waterschap een sterke voorkeur voor een integrale, lange termijn strategie, omdat die de beste oplossingen biedt voor waterveiligheid en gebiedsontwikkeling.

2. Inhoudelijke behoefte bij besluitvorming

- Schaal en impact: de omvang (minimaal 700 hectare) in combinatie met de inpassing van vitale infrastructuur van nationaal belang rechtvaardigt een herbezinning op de gehanteerde normen.
- Het waterschap benadrukt dat bestaande normen (uit het verleden) niet automatisch toepasbaar zijn. Klimaatontwikkelingen laten zien dat risico's frequenter optreden. Daarom moet een expliciet gesprek gevoerd worden over normstelling en acceptabel restrisico.
- Dit vraagstuk moet uiterlijk bij aanvang van de gebiedsprogrammering helder zijn, zodat rekenregels en ruimtebeslag vooraf duidelijk zijn.
- Het waterschap kan dit vraagstuk niet alleen dragen; het Rijk en de regio moeten mede verantwoordelijkheid nemen voor normstelling en risicoprofielen.
- Rol in ontwikkelrichting: de keuze ligt primair bij de gemeenten. Het waterschap positioneert zich als kritisch volger en adviseur, met focus op:
 - water en bodem sturend principe;
 - inzichtelijk maken van adaptatie-eisen bij verschillende ontwikkelvarianten;
 - bijdragen vanuit de kerntaken: waterveiligheid, waterkwaliteit en waterkwantiteit.
- Daarbij is er ook aandacht voor de link met landbouwtransitie: een kleiner areaal moet leiden tot een kwalitatief sterker landbouwsysteem.

3. Organisatie

- De aard van de opgave vereist een lange termijn horizon (20+ jaar) en continuïteit in bestuurlijke samenwerking.
- Het waterschap wijst op de spanning tussen korte termijn verwachtingen (inwoners, agrariërs die nu perspectief of regelingen willen) en de lange termijn aanpak die structurele versterking vraagt.
- Voor december is het daarom van belang dat naast richting en randvoorwaarden ook afspraken worden gemaakt over:
 - borging van bestuurlijke continuïteit;
 - versterking van uitvoeringskracht en sturing;
 - het expliciet meenemen van participatie-uitkomsten en draagvlak in de besluitvorming.

Gespreksverslag Provincie Noord-Brabant

Gesprekspartner: gedeputeerde

Datum gesprek: 1 oktober 2025

Dit gesprek is gevoerd vooruitlopend op de uitkomsten van het participatieproces. De gesprekspartners benadrukken dat zij de opbrengsten van dit proces van groot belang vinden en dat deze zwaar zullen meewegen bij de verdere besluitvorming. De in dit verslag opgenomen inbreng moet daarom worden gezien als een voorlopige weergave; definitieve standpunten kunnen pas worden ingenomen nadat de resultaten van de participatie beschikbaar zijn.

1. Timing en urgentie

- * Voor de inwoners en ondernemers in de Powerport-regio is het cruciaal dat er in december bestuurlijke duidelijkheid komt over welke gebieden binnen de scope blijven en welke afvallen. Het college van GS wil die duidelijkheid graag geven. Tegelijkertijd moeten we erkennen dat tegen die tijd waarschijnlijk nog geen uitgewerkte regelingen en financieringsconstructies beschikbaar zijn. De uitdaging wordt daarom om een evenwicht te vinden: voldoende richting en duidelijkheid bieden aan het gebied, terwijl we tegelijkertijd zekerheid geven dat de noodzakelijke randvoorwaarden op principe niveau en vanuit bestuurlijke ambitie hard worden gemaakt, maar in de vervolgstappen moeten worden uitgewerkt.

2. Inhoudelijke verwachtingen

- * PNB benadrukt dat in de communicatie duidelijk moet worden uitgelegd waarom er zoveel ontwikkelingen op de regio afkomen. De Powerport heeft een 'magneetfunctie': door de logica van het gebied trekken nieuwe activiteiten zich vanzelf aan. Dit legt de verantwoordelijkheid bij alle partijen om nieuwe initiatieven tijdig aan de ontwerptafel in te brengen, zodat verrassingen worden voorkomen;
- * PNB wil dat de ontwerp Nota Ruimte en de daarin opgenomen 'special' voor de Powerport-regio concreet worden meegenomen in de decemberbesluitvorming, bijvoorbeeld door de regio een pilotstatus te geven. Daarmee kan in de fasering en in de ruimtelijke, planologische en juridische uitwerking maatwerk worden geleverd.
- * PNB wil graag meer zicht hebben welke plannen het rijk heeft wat betreft het toekomstig ruimtebeslag van aanleiding van infrastructuur die vanuit Zuid-Holland komt over het Hollands diep bij / in de buurt van de A16 brug. Dan gaat het om de dimensionering van de DRC (2 buizen, is dat voldoende?), de aanpak van de A16 brug, etc;
- * Volgens de gekozen benadering en de ontwerp Nota Ruimte schuurt toekomstbestendig programmeren met de huidige, projectmatige scope-aanpak. Uitgangspunt moet juist de lange termijn ontwikkelbaarheid van het gebied zijn, in samenhang met het ritme van inwoners en bedrijven. Het is onwenselijk dat mensen pas na vijftien jaar definitieve duidelijkheid krijgen over een mogelijke verhuizing. Daarom moet dit principe expliciet worden vastgelegd in de adaptieve planvormingsaanpak en zichtbaar worden toegepast in de huidige en toekomstige projecten – te beginnen bij het Converterstation, de transportkabels, leidingen en POM.
- * PNB benadrukt opnieuw behoefte te hebben aan duidelijkheid van het Rijk over de plannen rond circulaire economie en de mogelijke meerwaarde daarvan voor het Brabantse economische systeem. Zij willen hierover in gesprek gaan en vragen om verder te gaan dan de bestaande redenering over de logica van CE bij de Haven van Moerdijk, met een kwalitatieve verkenning van kansen om de landelijke CE-strategie te verbinden met de regionale economische ontwikkeling.
- * Graag spreekt PNB ook nog verder over hoe we in de ruimtelijke programmering ruimte houden voor nieuwe technologieën op het gebied van energievoorziening die passen binnen de brede mix die landelijk wordt geaccommodeerd (wind / zon / kernenergie)

- * PNB heeft op hoofdlijn kennis genomen van de positie van Geertruidenberg en kan zich vinden in de door hen gekozen aandachtspunten. Graag geven ze daarbij het volgende aan:
 - * belangrijk dat vertrouwen tussen gemeente en rijk ontstaat door in December stappen voorwaarts te zetten op de ingebrachte punten van de gemeente Geertruidenberg. Waarbij PNB graag meegeeft dat naast het maken van afspraken over projecten in de nabije toekomst, zeker ook de langere termijn in beeld moet blijven, zoals de herstructurering van het RWE terrein als eventuele andere projecten die geprogrammeerd kunnen worden voor de Amer.
 - * Onderdeel van de afspraken moet ook zijn hoe de projectorganisatie versterkt wordt;
- * PNB heeft op hoofdlijn kennis genomen van de positie van Moerdijk en geeft graag het volgende mee:
 - * Evenals Moerdijk is PNB van mening dat inwoners en ondernemers die straks in de scope van het op te stellen gebiedsprogramma vallen helderheid moeten krijgen over wanneer ze van welke regeling gebruik kunnen maken. Dat kan bijvoorbeeld door na de garantieregeling een 'verhuisregeling' en uiteindelijk een 'vertrekregeling' af te spreken;
 - * Evenals Moerdijk is PNB van mening dat de uitbreiding een impact gaat hebben op de omgeving en dat die - zoals afgesproken - vraagt om een versterking van de Brede welvaart. Dat kan door afspraken te maken over het instellen van een gebiedsfonds, dat in eerste instantie gevoed kan worden incidentele compensatie middelen en daarna op een structurele manier gevoed kan worden vanuit inkomsten uit de energie transitie en vanuit de gronden die waarde toevoegen aan het nieuwe HiM.
 - * PNB hanteert de volgende uitgangspunten t.a.v. toekomstige uitbreiding:
 - * een werken systeem faciliteren tbv de energie infrastructuur en het haventerrein tot en met een mogelijk toekomstige insteekhaven (Roode Vaart);
 - * zo klein als mogelijke groep mensen raken wat betreft noodgedwongen vertrek;
 - * leefbaarheidsdruk die gepaard gaat met uitbreiding spreiden + daarbij de noodzakelijke versterking van de Brede welvaart garanderen (pakket maken).

PNB heeft op hoofdlijn kennis genomen van de positie van de gemeente Drimmelen en geeft aanvullend graag mee dat met de ontwikkeling van de diverse tracks die door de gemeente gaan ook goed oog gehouden moet worden voor kleinere woongemeenschappen die geraakt kunnen worden door deze ontwikkeling.

3. Organisatie en governance

- * PNB geeft aan het belangrijk te vinden dat tijdig de voorbereidingen worden getroffen die nodig zijn om de volgende fase van het op te stellen gebiedsprogramma met een slagvaardige organisatie en bijbehorende governance tot stand komt.